

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני

25 באפריל – 1 במאי 2018

עיקרי המסמך

לצפייה בסרטון

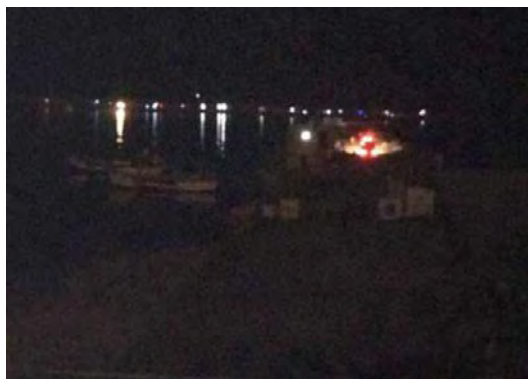
◀ הפרות הסדר המתחוללות במסגרת "תהלוכת השיבה הגדולה", שהתקיימו ביום שישי (27 באפריל 2018), **היו אלימות ביותר מאז תחילת האירועים**. במהלכן בוצעו התגרויות אלימות שכללו: שיגור עפיפונים אליהם קשורים חפצים בוערים לעבר שדות הנגב המערבי; חבלות בגדר הגבול; השלכת בקבוקי תבערה, רימונים, סלעים ואבנים לעבר חיילי צה"ל; והשיא – ניסיון של המון (מוסת ע"י בכירי חמאס) **לחדור לשטח ישראל**. (מדרום למעבר קרני)

◀ האירועים הללו התאפיינו **בהתנהלות מאורגנת ומוכוונת ע"י חמאס**, השולטת על האירועים. לעומת זאת, ביהודה ושומרון **נמשכה ההיענות הדלה** לקריאות חמאס וארגונים נוספים ליטול חלק באירועים. מאמץ נוסף לרתום את הציבור ביהודה ושומרון **צפוי להתבצע לקראת ביום שישי הקרוב**.

"תהלוכת השיבה הגדולה": הגברת האלימות ביום השישי החמישי להפגנות

◀ בהפגנות יום השישי 27 באפריל 2018, יום השישי החמישי להפגנות ולאירועים האלימים של "צעדת השיבה הגדולה", התקיימו הפרות סדר אלימות לאורך הגבול עם ישראל. באירועים הללו השתתפו על פי ההערכות כ-10,000 פלסטינים בחמישה מוקדים לאורך גבול רצועת עזה. **אירועי יום השישי התאפיינו במעשי אלימות רבים ובניסיון לפרוץ את הגדר ולחדור לישראל ששיאם היה באזור מעבר קרני**. לנוכח הניסיון הבוטה לפגוע בריבונותה של ישראל הודיע דובר צה"ל על מדיניות תגובה חדשה במסגרתה כל פעילות אלימה תענה בפעילות אלימה נגד חמאס. במסגרת זאת תקפו כלי טיס של חיל האוויר שש מטרת השייכות לכוח הימי של חמאס. בהפגנות יום השישי נהרגו ארבעה פלסטינים ונפצעו כמה מאות¹.

¹ להרחבה ראו פרסום מרכז המידע מ-29 באפריל 2018: "צעדת השיבה הגדולה": הפגנות 27 באפריל וצפי להמשך"

נמל עזה לאחר שהותקפו בו מטרות השייכות לכוח הימי של חמאס
(חשבון הטוויטר של אלרסאלה.נט, אלמצרי אליום, 27 באפריל 2018)

◀ בהתייחסו לניסיון הפריצה באזור מעבר קרני אמר קצין בכיר בפיקוד הדרום, כי **הניסיון לפרוץ את הגדר היה האלים ביותר בו נתקלו כוחות צה"ל מאז החלו ההפגנות**. לדברי הקצין **נראה היה, כי המפגינים התנהלו על פי תכנית מסודרת יחסית**. ההמון עקף את מעבר קרני מדרום והתקדם לעבר גדר הגבול. בראש ההמון צעדו צעירים, שהשתמשו במגזרי תיל ובאמצעים מאולתרים כדי לפרק את גדר התיל שעיכבה את התקדמותם לעבר הגבול. הוא גם התרשם, כי **חמאס שולטת לגמרי במתרחש** וכי העימותים מתוכננים ומנוהלים (כתבתו של עמוס הראל, הארץ, 30 באפריל 2018).

◀ דובר צה"ל קבע על פי תמונות וסרטונים, כי הפגנות יום השישי **אינן מחאה אזרחית אלא אירועים מתוכננים ומסודרים המובלים על ידי חמאס**. בתמונות שהפיץ דובר צה"ל, שצולמו באמצעות רחפן נראות עמדות שקי חול שנבנו באזורי הפרות הסדר שלצדן מצבורי צמיגים מה שיצר מעין "ראש חץ" המנתב את המפגינים להתקרב בחסות עשן הצמיגים עד לגדר הביטחון. **בתמונות גם נראית חוליה קדמית של חמאס עורכת תצפיות לשטח ישראל ומבצעת "תדריך" לפני המשך הפעולות**. כמו כן נראית חוליה קדמית פוגעת בגדר בחסות עשן הצמיגים ולאחר מכן קוראת להמון להצטרף אליה ולפגוע בגדר. באחד האירועים נראה, בתמונה, כי המרחק ממוקד ההפגנה **לישוב כרם שלום היה 400 מטרים בלבד** (דובר צה"ל, 29 באפריל 2018).

ילדים מכינים שקי חול כמסתור והגנה עבור המפגינים
(דף הפייסבוק שהאב, 27 באפריל 2018).

מימין: מפגינים פלסטינים מושכים את גדר התיל מזרחית לח'אן יונס ולאחר מכן חותכים אותה
(PALINFO, 27 באפריל 2018). משמאל: עימותים עם כוחות צה"ל סמוך לגדר מזרחית לג'באליא (חשבון
הטוויטר PALINFO, 27 באפריל 2018)

קריקטורה של אמיה ג'חא המעודדת חיתוך גדר הגבול עם ישראל: "יום) שישי של חיתוך הגדר #צעדות
_ השיבה" (חשבון הטוויטר PALINFO, 29 באפריל 2018)

◀ בדברים שנשא **אסמאעיל רצ'ואן**, **בכיר חמאס**, בעצרת שנערכה במזרח עזה אמר, כי הפלסטינים לא יוותרו והם ימשיכו לקיים את צעדות השיבה ואת "ההתנגדות" (קרי: דרך הטרור) עד שישיגו את מטרותיהם: **שבירת ה"מצור" וקיום "זכות השיבה"** (אלאקצא, 27 באפריל 2018).

הפגנות, עימותים והפרות סדר ביהודה ושומרון

◀ במהלך השבוע נמשכו ההפגנות והפרות הסדר האלימות ביהודה, שומרון, ירושלים. **כמה מאות פלסטינים התעמתו עם כוחות הביטחון הישראליים במספר מוקדים. אירועי "צעדת השיבה הגדולה" ברצועת עזה לא השפיעו על האירועים ביהודה ושומרון.** לאור ההיענות הדלה של הציבור ביהודה ושומרון לקחת חלק באירועים קראו גורמים פלסטינים לציבור **להשתתף באירועים ביום השישי הקרוב** לאחר תפילות יום השישי בכל מוקדי החיכוך עם ישראל (פאל אינפו, 29 באפריל 2018). באזור בית לחם מסרה ועדת הכוחות הלאומיים והאסלאמיים, כי החליטה **לציין את "יום הנכבה" באמצעות הקמת מחנות של "צעדת השיבה הגדולה" בגבעות המשקיפות על ירושלים מול שכונת הר חומה** (אתר אלאח'בריה 48, 20 באפריל 2018).

◀ במקביל נמשכו אירועי יידויי האבנים והשלכת בקבוקי התבערה לעבר כוחות הביטחון ולעבר מטרות אזרחיות. להלן אירועים בולטים:

◆ **29 באפריל 2018** - לוחמי משמר הגבול, שעסקו בפעילות שגרתית בכביש 465 סמוך **לדיר נזאם** (צפונית מערבית לראמאללה) עצרו כלי רכב לבדיקה. בחיפוש בכלי הרכב נמצאו סכין ואלה, שהיו מונחים מתחת למושב הנהג. הנהג, תושב ראמאללה כבן עשרים, נעצר (דף הפייסבוק צבע אדום, 28 באפריל 2018).

◆ **28 באפריל 2018** - לוחמי משמר הגבול ערכו פעילות מבצעית בכניסה **למחנה הפליטים שועפאט** (מזרח ירושלים) במהלך הפעילות יידו לעברם פלסטינים אבנים והשליכו בקבוקי תבערה. הלוחמים עצרו צעיר בן 16 בחשד להשלכת בקבוק תבערה (דף הפייסבוק צבע אדום, 28 באפריל 2018).

◆ **27 באפריל 2018** - בפעילות לוחמי משמר הגבול **במעבר עין יעל** (עוטף ירושלים) נעצר כלי רכב חשוד שהיה בדרכו לשטח ישראל. בחיפוש ראשוני בכלי ברכב, בו נסעו שני פלסטינים תושבי חברון ובית ג'אלא, נמצאו מטען צינור, סכין ואלות עץ (דף הפייסבוק צבע אדום, 27 באפריל 2018).

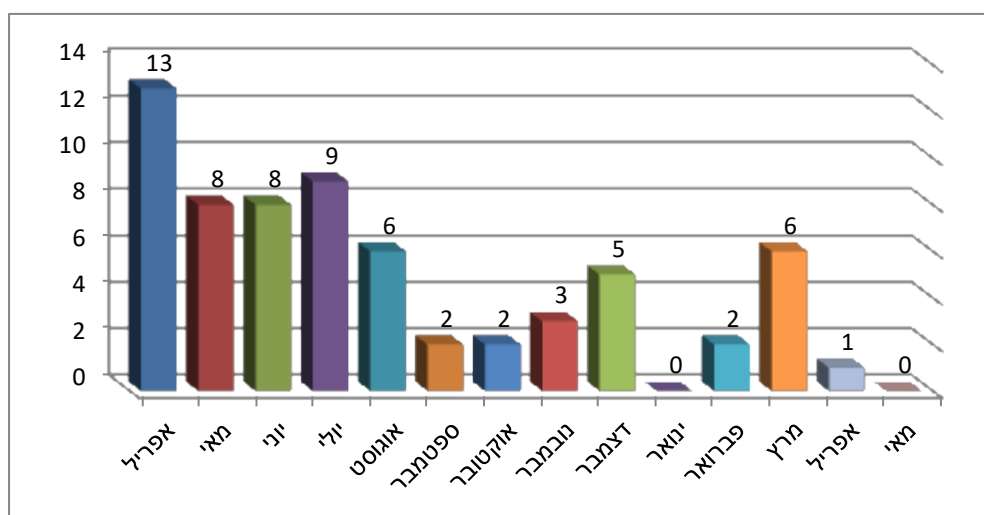
◆ **27 באפריל 2018** - פלסטינים הניחו שני צמיגים בוערים ובתוכם מטעני צינור בציר הצפוני **המוביל לישוב עפרה** (צפונית מזרחית לראמאללה). בבדיקה התברר כי המטענים הינם מטעני דמה. כמו כן יודו לעבר הכביש בקבוקי תבערה (דף הפייסבוק צבע אדום, 27 באפריל 2018).

◆ **26 באפריל 2018** - ירי בוצע לעבר **הישוב בית אל** (צפונית לראמאללה). לא היו נפגעים (דף הפייסבוק צבע אדום, 26 באפריל 2018).

◆ **26 באפריל 2018** - אבנים יודו לעבר כלי רכב ישראלים **סמוך לתקוע** (דרומית מזרחית לבית לחם). לא היו נפגעים. נגרם נזק לשמשת כלי הרכב (דף הפייסבוק צבע אדום, 26 באפריל 2018).

◆ **26 באפריל 2018** - מספר בקבוקי תבערה הושלכו לעבר בית **בסילואן** (דרום מזרח ירושלים). לא היו נפגעים ולא נגרם נזק (דף הפייסבוק צבע אדום, 26 באפריל 2018).

פיגועים משמעותיים שבוצעו בשנה האחרונה²

חשיפת פעילות טרור של חמאס בצור באהר

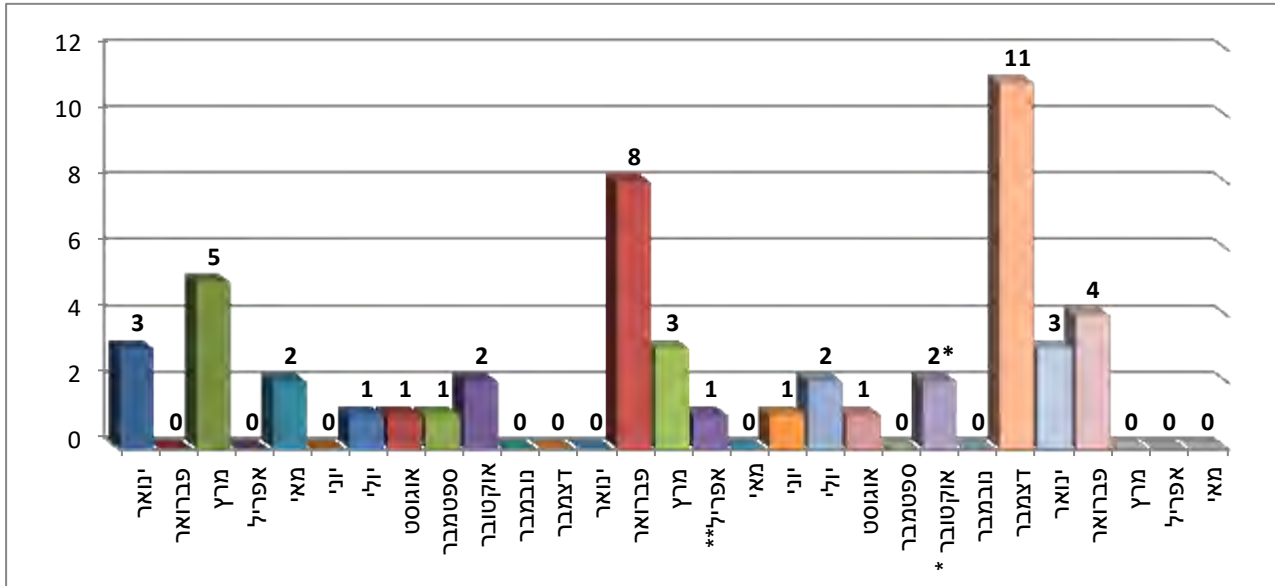
◀ כוחות הביטחון הישראליים עצרו בשבועות האחרונים מספר תושבי שכונת צור בהאר (בדרום מזרח ירושלים), **שביצעו בעבר פעולות טרור ותכננו לבצע פיגועים בישראל בהנחית פעילי חמאס מרצועת עזה**. בחקירתם עלה, כי חברי החוליה תכננו לבצע פיגוע נגד כוחות הביטחון הישראליים בתחנת האוטובוס הסמוכה לישוב אורנית (סמוך לראש העין). במסגרת זאת גייסו פעיל נוסף, ניסו לרכוש אמצעי לחימה וביצעו תצפיות על האזור שתכננו לבצע בו את הפיגוע. **שניים מבין חברי החוליה ביקרו לפני כשנה בתורכיה ונפגשו עם שני פעילי חמאס, משוחררי עסקת שליט, השהים במדינה**. במהלך הביקור קיבלו מהם כספים (ישראל היום, 1 במאי 2018).

² "פיגועים משמעותיים" מוגדרים על-ידינו כפיגועי ירי, דקירה, דריסה והטמנת מטענים או פיגועים משולבים. לא נכללים בהם יידויי אבנים והשלכת בקבוקי תבערה.

דרום ישראל

ירי רקטות

◀ במהלך השבוע לא אותרו נפילות רקטות בשטח ישראל. עד כה לא לוו אירועי "צעדת השיבה הגדולה" בירי רקטות או פצצות מרגמה.

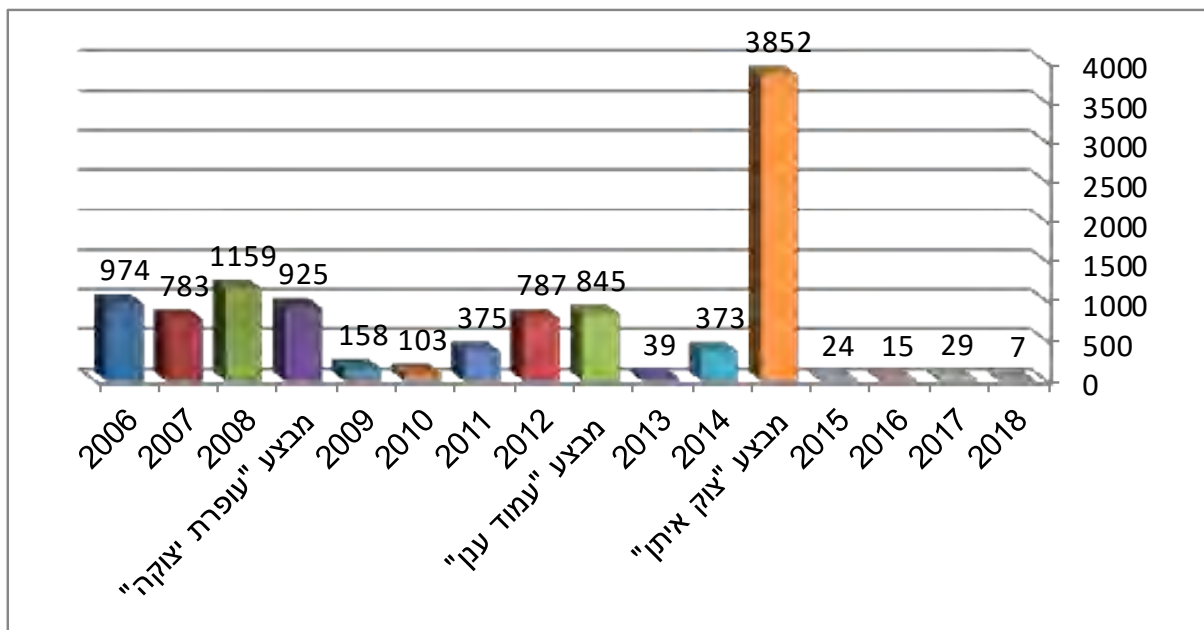

הערות

* הסטטיסטיקה אינה כוללת נפילת רקטות בשטח רצועת עזה או ירי פצצות מרגמה לעבר ישראל.
 *שש מהרקטות שנפלו בחודש פברואר היו רקטות ששוגרו מחצי האי סיני לעבר ישראל, ככל הנראה על ידי פעילי מחוז סיני של דאעש. בחודש אפריל שוגרה רקטה אחת מחצי האי סיני שנפלה בשטח ישראל. הרקטה שוגרה על ידי פעילי מחוז סיני של דאעש. בחודש אוקטובר 2017 שוגרו שתי רקטות מצפון חצי האי סיני ע"י שלוחה של דאעש בסיני. הרקטות נפלו בשטח המועצה האזורית אשכול.

נפילת רקטות בחתך שנתי

נפילת רקטות בחתך שנתי

אירועים ברצועת עזה בסמוך לגדר הביטחון

◀ גם לאחר הפגנות יום השישי נמשכו ההתקהלויות סמוך לגדר והניסיונות לפגוע בגדר ביטחון. **המפגינים המשיכו לשלוח עפיפונים אליהם חוברו בקבוקי תבערה לעבר שטח ישראל וגרמו להצתה של שדות, שגרמו נזק לחקלאים באזור.**

שריפה בשדות חיטה בישוב בעוטף עזה כתוצאה משיגור עפיפון תבערה ממזרח עזה (דף הפייסבוק צפא, 29 באפריל 2018)

◀ בחסות צעדות השיבה גברו ניסיונות פלסטינים לחצות את הגדר ולחדור לשטח ישראל. ב-29 באפריל 2018 בשעות הערב **אותרו שלושה ניסיונות פגיעה בגדר בפרק זמן של כשעתיים. באירועים נהרגו שלושה פלסטינים. להלן פירוט (כלי תקשורת ישראלים, 30 באפריל 2018):**

◆ בשעה 21:00 שני פלסטינים ניסו לחדור לשטח ישראל מרצועת עזה באזור כרם שלום. השניים פגעו בגדר הביטחון. כוח צה"ל ירה לעברם והרג אחד מהם. השני נתפס והובא לחקירה.

◆ בשעה 22:00 נעשה ניסיון נוסף של שני פלסטינים לחצות את הגדר באזור כיסופים במרכז רצועת עזה. השניים חצו את גדר הגבול נכנסו לשטח ישראל והשליכו מטענים לעבר כוח צה"ל. כוח צה"ל ירה לעברם והם נהרגו.

◆ בשעה 22:40 שני פלסטינים חצו את הגדר מדרום לכיסופים. השניים נתפסו וברשותם נמצאו סכינים ואמצעים לחיתוך הגדר.

◀ בבוקר ה-29 באפריל 2018 זיהה כוח צה"ל שעסק בפעילות מבצעית בפלסטיני שפגע בתשתית ביטחונית בחסות הערפל באזור מעבר קרני. כוח צה"ל שהגיע למקום עצר את הפלסטיני (דובר צה"ל, 29 באפריל 2018).

רצועת עזה

המצב ההומניטארי ברצועה

◀ מצרים פתחה את מעבר רפיח לשני הכיוונים. המעבר פתוח החל מ-28 באפריל 2018 למשך שלושה ימים לכניסה ויציאה של נוסעים (מען, 30 באפריל 2018).

פעילות במעבר רפיח בעקבות החלטת מצרים על פתיחתו (ערוץ אלג'זירה ביוטיוב, 28 באפריל 2018)

◀ חברת החשמל הודיעה כי אספקת החשמל עומדת על ארבע שעות אספקה -16 שעות הפסקה (סמא, 30 באפריל 2018).

שיקום רצועת עזה

◀ **מפיד אלחסיאנה, שר השיכון והעבודות הציבוריות בממשלת ההסכמה** אמר כי הממשלה הפלסטינית הצליחה עד כה לשקם 80% מהנזק שנגרם על ידי ישראל ברצועת עזה (במבצע "צוק איתן"). במסגרת זאת שוקמו לדבריו 8,000 בתי מגורים באופן מלא ו-90,000 בתי מגורים באופן חלקי. בנוסף הוא ציין כי רק 38% מהסכום שהבטיחו המדינות התורמות לעביר לרצועה הועברו בפועל (דניא אלוטן, 29 באפריל 2018).

מצבה הכספי של אונר"א

◀ הנציב הכללי של אונר"א מסר כי נשיא ארה"ב דונלד טראמפ העביר 60 מיליון דולרים מתוך 365 מיליון שהתחייב להעביר לסוכנות. הוא ציין, כי דבר זה יכול לפגוע בכמות המזון שהארגון יכול לספק לתושבי הרצועה כמו גם במימון בתי הספר ברצועה. עוד ציין כי מדינות המפרץ, נורבגיה וקנדה תרמו כ-200 מיליון דולרים מה שמסייע לתקציב העומד על סכום של 465 מיליון דולרים. הוא ציין כי הגירעון עדיין גדול מה שעלול להביא לאי-פתיחת בתי הספר בשנת הלימודים הבאה (דיילי צבאח, 26 באפריל 2018).

טקס ההלוויה של פאדי אלבטש

◀ ב-26 באפריל 2018 נקבר פאדי אלבטש בבית הקברות במחנה הפליטים ג'באליא, לאחר שגופתו הועברה לרצועת עזה ממלזיה דרך מצרים.³ את גופתו קיבלו במעבר רפיח בטקס צבאי רשמי בכיר חמאס ח'ליל אלחיה, אסמאעיל רצ'ואן ופתחי חמאס. כמו כן נכחו בטקס בכירי הג'האד האסלאמי בפלסטין אחמד מדלל וח'אלד אלבטש (שהוא גם קרוב משפחתו).

◀ בטקס ההלוויה **הבטיחו בכירי חמאס לנקום את דמו**. אסמאעיל הניה, הדגיש כי "הידיים הפושעות, שרצחו את אלבטש, תיגדענה" (אתר תנועת חמאס, 26 באפריל 2018; סוכנות אנטוליה, 26 באפריל 2018). פתחי חמאד, חבר הלשכה המדינית של חמאס, אמר כי הפלסטינים ימשיכו במאבקם וכי הם יתנקמו במבצעי ההתנקשות "בדרכיהם המיוחדות" בזמן המתאים. הוא גם ציין כי הם יפתחו אמצעי לחימה חדש המבוסס על הפטנטים שהמציא אלבטש (אלאקצא, 27 באפריל 2018). אסמאעיל רצ'ואן, בכיר חמאס, אמר בפנותו לישראל כי להתנקשות בחיי אלבטש יהיה מחיר. הוא פנה לקהילה הבינלאומית וקרא לה לרסן את "הפשעים של ישראל" (אלאקצא, 29 באפריל 2018).

מימין: טקס קבלת פנים רשמי במעבר רפיח. נוכחים מחמאס: ח'ליל אלחיה, אסמאעיל רצ'ואן ופתחי חמאד. הנוכחים מהג'האד האסלאמי: ח'אלד אלבטש, שנאם כנציג המשפחה, ואחמד אלמדלל. כן נכח מפקד כוחות הבטחון ברצועה, תפיק אבו נעים (מימין: דף הפייסבוק של משרד הפנים ברצועה, 26 באפריל 2018). משמאל: ארונו של פאדי אל בטש ומשמר כבוד (דף הפייסבוק של משרד הפנים ברצועה, 26 באפריל 2018; PALINFO, 26 באפריל 2018)

³ על נסיבות מותו של פאדי אלבטש ראו פרסום מרכז המידע מ-22 באפריל 2018: "התנקשות בחייו של פעיל חמאס, פאדי אלבטש, במלזיה"

הרשות הפלסטינית

כינוס המועצה הלאומית הפלסטינית

◀ **דיוני הכינוס ה-23 של המועצה הלאומית הפלסטינית החלו ב-30 באפריל 2018 בראמאללה** תחת הכותרת "ירושלים וההגנה על הלגיטימיות הפלסטינית". בכינוס, שיארך ארבעה ימים, משתתפים נציגי הארגונים הפלסטינים ומשלחות ערביות ובינלאומיות (ופא, 30 באפריל 2018). **בתום הכינוס אמור להיבחר ועד פועל חדש.** הכינוס האחרון של המועצה הלאומית הפלסטינית, המהווה פרלמנט של אש"ף וחברים בו 765 נציגים, היה בשנת 2009 (למרות שעל פי התקנון היא אמורה להתכנס אחת לשנה).

◀ בדברים שאמר אבו מאזן במושב בפתיחה הדגיש את חשיבות הכינוס ומתח ביקורת על הארגונים שבחרו שלא לקחת בו חלק [חמאס ומספר ארגונים נוספים]. הוא גינה את מדיניות ארה"ב והדגיש, כי הרשות מתנגדת להחלטות ארה"ב **וכי הם לא יקבלו כל פתרון מדיני שלא יכלול את ירושלים כבירת פלסטין.** עוד ציין, כי לא תקום מדינה פלסטינית בעזה ולא תקום מדינה ללא עזה. אבו מאזן בירך את השהידים שנהרגו למען ירושלים וב"צעדת השיבה הגדולה" ואת הפצועים. לדבריו "ההתנגדות העממית" היא האופציה האפשרית היחידה כרגע' שבאמצעותה יכול הציבור בעזה להביע את עמדתו ולנסות לממש את זכותו. **עם זאת קרא אבו מאזן להרחיק ילדים מאזורי העימותים בקרבת הגדר.** עוד ציין אבו מאזן, כי בקרוב הם מתכוונים לקדם מהלכים **בזירה הבינלאומית וביניהם פנייה לבית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) בנוגע ל"פשעי ישראל"** ופנייה לאו"ם בדרישה לקבל חברות מלאה ולזכות בהגנה בינלאומית (הטלוויזיה הפלסטינית, 30 באפריל 2018).

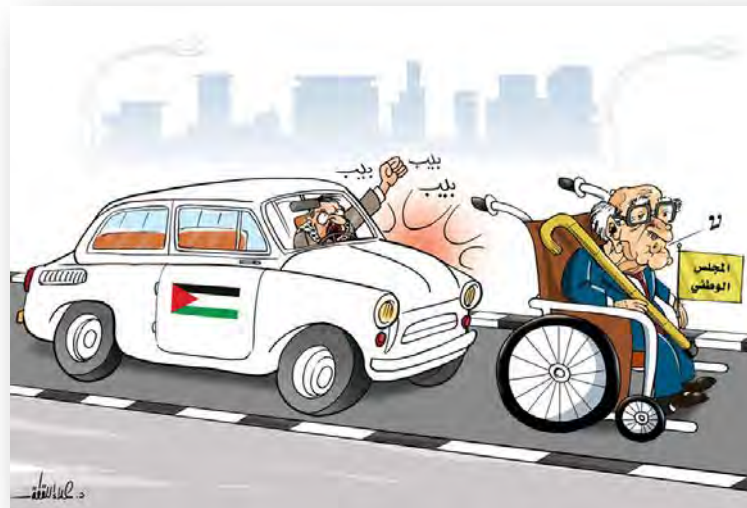

מימין: כינוס המועצה הלאומית הפלסטינית בראמאללה (ופא, 30 באפריל 2018). משמאל: אבו מאזן נושא נאום עם פתיחת הכינוס (דף הפייסבוק של אבו מאזן, 30 באפריל 2018)

◀ נציגי חמאס, הג'האד האסלאמי בפלסטין וארגונים נוספים נמנעו מלהשתתף בכינוס המועצה. ב-29 באפריל 2018 קיימה חמאס **ועידה חלופית ברצועה** תחת הכותרת "הועידה העממית הלאומית הפלסטינית" שבה השתתפו בכירי התנועה בראשם אסמאעיל הניה. בוועידה השתתפו גם נציגי הג'האד האסלאמי בפלסטין ומספר ארגונים נוספים. במהלך הישיבה הביעו דוברי הועידה התנגדות לכינוס המועצה הלאומית והודיעו כי הם יתנגדו לכל החלטה שתפרסם במהלך הכינוס (אלאקצא, 29 באפריל 2018). בנאום שנשא אסמאעיל הניה הדגיש, כי כינוס המועצה הלאומית פוגע באחדות הפלסטינית והטיל ספק בזכות אש"ף לייצג את הציבור הפלסטיני (ערוץ אלאקצא, 30 באפריל 2018).

מפגינים המזוהים עם חמאס מונעים יציאתם של חברי המועצה הלאומית הפלסטינית מעזה לראמאללה ותוקפים אותם בביצים ונעלים (דף הפייסבוק הרשמי של הפתח, 29 באפריל 2018)

קריקטורה של עלאא' אללקטה הלועגת לגילם המופלג של משתתפי כינוס המועצה הלאומית הפלסטינית (דף הפייסבוק של עלאא' אללקטה, 24 באפריל 2018)

ביקורת על צעדות השיבה

◀ במסגרת דרשה שנשא מחמוד אלהבש יועצו של אבו מאזן לענייני דת ביום שישי 27 באפריל 2018 במסגד בראמאללה מתח הבש ביקורת על הנהגת הרצועה השולחת את הציבור להפגנות המחאה. לדבריו שליחת ילדים ונשים לאזור הגבול עם ישראל הוא בבחינת משחק בחייהם ושליחתם למות מול חיילי צה"ל (דניא אלוטן, 27 באפריל 2018).

מחמוד אלהבאש תוקף בדרשת יום השישי את חמאס על שליחת ילדים להיהרג בצעדות עזה
(הטלוויזיה הפלסטינית, 27 באפריל 2018)